

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Одеський національний політехнічний університет
Освітня програма	21158 Журналістика
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	061 Журналістика

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

29.04.2021 р.

Справа № 0206/АС-21

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 06 "Журналістика" у складі:

Бондаренко Тетяна Григорівна – головуєчий,
Viktoriia Romaniuk,
Андрій Близнюк,
Бабенко Вікторія Володимирівна,
Садівничий Володимир Олексійович,
Andrii Sinko,
Katerina Sirinyok-Dolgaryova,
Roman Shulyk,

за участі запрошених осіб:

Спрінсян Василь Георгійович - завідувач кафедри інформаційної діяльності та медіа-комунікацій – представник ЗВО,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Одеський національний політехнічний університет
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	21158
Назва ОП	Журналістика
Галузь знань	06 Журналістика
Спеціальність	061 Журналістика
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про умовну (відкладену) акредитацію.

За – 8, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Освітня програма «Журналістика» Одеського національного політехнічного університету має сформульовані цілі, що скорельовані з місією та стратегією закладу вищої освіти «Примноження інтелектуального потенціалу нації», «Планом стратегічного розвитку Одеського національного політехнічного університету на 2021 – 2022 рр.», «Концепцією інноваційного розвитку Одеського національного політехнічного університету» (2018 р.). Метою програми є теоретична та практична підготовка здобувачів вищої освіти, необхідна для виконання професійних обов'язків у сфері соціальних комунікацій, оперативного реагування на зміни інформаційного середовища, для розбудови медіасистеми України й формування громадянського суспільства. Перспективи програми пов'язані з розвитком галузевої журналістики, зокрема арт-журналістики.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Зафіксовано факт залучення роботодавців, здобувачів, представників академічної спільноти та експертів медіагалузі до обговорення ОП. У ЗВО проведено громадське обговорення проекту «Освітньо-професійна програма 061 «Журналістика». Пропозиції стейкхолдерів щодо розроблення нових дисциплін частково взяті до уваги під час перегляду освітньої програми.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

В ОП враховано тенденції розвитку спеціальності та галузевий контекст. Цілі ОП і ПРН також зважають на потреби регіонального медіаринку.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ОП відповідає Національній рамці кваліфікації та стандарту вищої освіти за спеціальністю 061 «Журналістика» у галузі знань 06 «Журналістика» для першого (бакалаврського) рівня освіти.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень Е

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОП «Журналістика» (2017, 2018, 2019, 2020 р.р.) становить 240 кредитів ЄКТС, з яких 60 кредитів (25 %), що відповідає нормам, зазначеним у ст. 5 Закону України «Про вищу освіту», Стандарту вищої освіти за спеціальністю 061 «Журналістика» для першого (бакалаврського) рівня освіти. Проте ЕГ виявлена помилка НП. Загальна кількість годин за першим розділом «Обов'язкова частина» – 5175 (замість 5400), а всього за освітньою програмою передбачено 5445 годин (замість 7200). У відповіді ЗВО пояснено, що названа в НП цифра щодо годин та їхня невідповідність кредитам – технічна помилка в окремих підсумкових рядках у вибірковій частині НП. Загальна сума годин у разі розрахунку «вручну» засвідчує правильну кількість годин. Наразі за наказом ректора від 17.03.2021 № 12 виявлена технічна помилка усунена.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

ОК забезпечені вивченням обов'язкових дисциплін. Проте простежувана певна нелогічність змістових компонентів у побудові структури ОП. Серед особливостей програми названа «підготовка універсального журналіста, здатного працювати в новітніх мас-медіа, у тому числі у сфері реклами, зв'язків з громадськістю, медіаменеджменту, видавничої справи та редагування». Необхідно чітко розмежовувати журналістику та PR, видавничу справу як різні види діяльності й відображати це в НП ОП. Підготовка універсального журналіста передбачає набуття професійних навичок із різних видів медіа (аудіо, відео, друковані, мультимедіа). Варто надавати перевагу професійним, а не науковим методам, як це зазначено в описі предметної сфери ОП (цілі навчання). Логічну структуру програми ускладнює і її багатовекторність. Серед особливостей програми - PR, медіаменеджмент, видавничу справу та редагування, а дисципліна, яка пов'язана з телерадіовиробництвом, у НП лише одна. ЕГ також зазначила, що перспективи ОП гарант бачить у розвитку галузевої журналістики, зокрема арт-журналістики. Проте, беручи до уваги думку ЗВО, вважаємо це несуттєвим. Роботодавцями є переважно представники телерадіоіндустрії, однак помітний брак практичних дисциплін, які б забезпечували якісну підготовку майбутніх працівників цієї галузі. ЕГ зауважила певну нелогічність у побудові ОК у НП через викладання дисципліни «Основи менеджменту медіаіндустрії» у 2 семестрі, дисципліни «Основи академічної грамотності» у 4 семестрі та подання дисципліни «Медіаправо» у межах вибіркових дисциплін. З огляду на відповідь ЗВО, це зауваження не взято до уваги ГЕР.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОП частково відповідає предметній сфері спеціальності, оскільки об'єкт вивчення й цілі нерелевантні до першого рівня освіти. Нечітка логічна структура, багатоманітність освітніх компонентів (зокрема, PR, арт-журналістика, видавничу справу, іноземні мови) розмиває основний фокус спеціальності журналістика, на що також звертає свою увагу ЕГ.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Формування індивідуальної освітньої траєкторії відбувається відповідно до «Положення про порядок організації вивчення вибіркових освітніх компонентів». Структура ОП передбачає опанування вибіркових дисциплін. Процедура вибору дисциплін прозора. Каталог вибіркових дисциплін розміщений у відкритому доступі.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

В ОП передбачено 7,5 кредиту ЄКТС на два види практики: виробничу (4,5 кредиту) та переддипломну (3 кредити). Бази практик – 13 регіональних ЗМІ, із якими укладені договори. Варто посилити практичну підготовку здобувачів освіти, а також збільшити кількість практик. Розширити бази практик для підготовки відповідно до задекларованих напрямів підготовки (онлайн-видання, менеджмент, видавничу справу). У методичних рекомендаціях зазначено види робіт і завдання, які повинні виконати здобувачі освіти, вимоги до оформлення й змісту звіту про проходження практики та особливості його оцінювання, проте в критеріях оцінювання найбільша кількість балів запропонована на заповнення щоденника (60 балів), а за виконання індивідуального завдання студент отримує лише 15 балів. У відповіді ЗВО на зауваження ЕГ щодо оцінювання практики зазначено, що методика формування критеріїв оцінювання здобувачів розроблена методичною комісією Гуманітарного факультету, до складу якого входить випускова кафедра, та узгоджувана Методичною Радою ОНПУ. Однак не уточнено, чому саме сформовано такі критерії оцінювання практики.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Освітні компоненти та ПРН передбачають набуття здобувачами вищої освіти «soft skills», розвиток уміння критично мислити, комунікувати. Для формування соціальних навичок практикують інтерактивні форми навчання: ігри, проектна робота, дискусії. Відомості ЗВО підтверджують, що для студентів організують різноманітні заходи: конкурси, тренінги, студентські конференції.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт відсутній.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Навантаження здобувачів вищої освіти відповідає досягненням програмних результатів навчання.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

ОП не передбачає дуальної форми освіти.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання на ОП «Журналістика» зрозумілі, чіткі, не містять дискримінаційних положень, оприлюднені на офіційному сайті ЗВО. Передбачено умови прийому до Одеського національного політехнічного університету осіб, місцем проживання яких є тимчасово окуповані території Донецької та Луганської областей, тимчасово окуповані території Автономної республіки Крим й міста Севастополя.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Правила прийому за освітньою програмою беруть до уваги специфіку спеціальності й ОП.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У «Положенні про порядок реалізації права на академічну мобільність» чітко описано процедуру зарахування результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти. Однак наразі практика визнання результатів навчання, одержаних в інших ЗВО, відсутня.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Результати навчання, отримані в неформальній та інформальній освіті, визнають згідно з «Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих здобувачами вищої освіти ОНПУ в неформальній та інформальній освіті». Практика визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті на ОП «Журналістика», відсутня.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Під час навчання на ОП застосовують методи, спрямовані на активізацію самостійності здобувачів освіти, упроваджують інтерактивні форми й методи (case-метод, мозковий штурм, навчальна дискусія, робота в групах, ділова гра); дослідницькі методи (робота з фактичним матеріалом, робота з науковими джерелами; робота з джерелами інформації та інтернет-ресурсами); використовують практичні та лабораторні заняття, екскурсії до медіаструктур, проводять бінарні заняття. Активно застосовують дистанційні форми навчання.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Інформування про зміст та очікувані результати навчання, порядок і критерії оцінювання надають студентам у повному обсязі у формі інформаційних карток, які розміщені на сайті факультету, та під час першого заняття курсу. Робочі програми ОК розташовані на закритих ресурсах та в доступі лише здобувачам і НПП.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

ЗВО долучає здобувачів до дослідницької діяльності та участі в міжнародних науково-практичних конференціях. Студенти ОП здобули дипломи першого ступеня на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт із галузі знань «Журналістика».

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Зміст освітніх компонентів ОП оновлюваний за результатами участі НПП у наукових конференціях, тренінгах. Зміст навчальних компонентів обговорюють на науково-методичних семінарах кафедри інформаційної діяльності та медіакомунікації. Однак ЕГ виявила застарілу й неактуальну тематику в змісті курсів деяких дисциплін, наголосила на потребі оновлення джерел.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Інтернаціоналізацію діяльності реалізують відповідно до «Концепції інтернаціоналізації Одеського національного політехнічного університету». Викладачі публікують результати досліджень у міжнародних виданнях, індексованих у «Scopus» та «Web of Science», мають досвід викладання в закордонних університетах (проф. Баландіна Н. Ф. та доц. Бірюкова Т. Л.). Щорічно проводять міжнародні науково-практичні конференції «Інформаційна освіта та професійно-комунікативні технології XXI століття», «Актуальні питання документознавства та інформаційної діяльності: теорії та інновації». Проте зазначено, що навчання за ОП меншою мірою пов'язане з інтернаціоналізацією. Практика академічної мобільності здобувачів ОП відсутня.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Форми контрольних заходів і критерії оцінювання здобувачів регламентовані «Положенням про організацію освітнього процесу в Одеському національному політехнічному університеті»; «Положенням про організацію та проведення поточного та підсумкового контролю рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни», «Положенням про організацію та проведення реферативних, розрахунково-графічних, курсових робіт та курсових проєктів»; «Положенням про атестацію осіб, які здобувають ступінь бакалавра та магістра в ОНПУ». Назагал робочі навчальні програми ОК містять критерії оцінювання, які потребують уточнення, зокрема це стосується програм практики; форми контрольних заходів і критерії оцінювання – зрозумілі та прозорі.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Форма атестації відповідає Стандарту вищої освіти України для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 061 «Журналістика». Варто узгодити зі Стандартом методичні рекомендації щодо виконання, оформлення та захисту кваліфікаційних робіт здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Журналістика» спеціальності 061 «Журналістика» (зокрема, виготовлення інформаційного продукту).

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО розроблено чіткі й зрозумілі правила проведення контрольних заходів. Описано процедуру розв'язання конфліктних питань. Фактів оскарження результатів контрольних заходів на ОПП не було.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Політика дотримання академічної доброчесності регламентована «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності в ОНПУ»; «Положенням про академічну доброчесність в ОНПУ»; «Порядком перевірки навчальних, кваліфікаційних, навчально-методичних та наукових робіт на унікальність та наявність академічного плагіату»; «Кодексом професійної етики та поведінки працівників ОНПУ». Випадків повторного проходження ОК і відрахувань на ОП унаслідок порушень академічної доброчесності не було.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Рівень НПП сприяє забезпеченню досягнення цілей і програмних результатів навчання. Усі викладачі неодноразово пройшли підвищення кваліфікації у вітчизняних та зарубіжних ЗВО. Проте варто посилити співпрацю з практиками.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Процедура конкурсного добору НПП є прозорою й урегульована «Порядком проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) в ОНПУ».

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

ЗВО активно залучає до організації й реалізації освітнього процесу роботодавців. ЕГ зазначає факт опитування серед стейкхолдерів-роботодавців, із результатами якого можна ознайомитися на сайті ОНПУ.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

ЕГ констатує проведення тренінгів, майстер-класів, онлайн-лекцій від практиків та представників різних медіа.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

В ОНПУ підвищують кваліфікацію НПП згідно з «Порядком підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників». В університеті функціують Центр педагогічної майстерності та Центр післядипломної освіти. ЕГ зазначає проходження НПП підвищення кваліфікації в українських ЗВО й зарубіжних навчальних закладах.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

В ОНПУ політика стимулювання розвитку викладацької майстерності відображена в Процедурі «Соціальна підтримка здобувачів вищої освіти та працівників», відповідно до якої передбачено різні форми заохочення. Під час зустрічі з ЕГ НПП підтвердили факти процедури отримання заохочень: моральних і матеріальних заохочень, грамот та інших мотиваційних форм.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Матеріально-технічна база ЗВО частково дає змогу забезпечити навчання за ОП. ЕГ констатує наявність спеціалізованої лабораторії інформаційно-комунікаційних технологій, навчально-виробничої лабораторії «Прес-центр ОНПУ», комп'ютерного класу та навчальної аудиторії «Політехдизайн». Зазначено, що всі матеріально-технічні ресурси у вільному доступі для здобувачів освіти. Проте у зауваженнях ЕГ також зафіксовано недостатнє матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу за ОП. У відомостях про самооцінювання ОП не подано інформації про забезпечення спеціалізованого телерадіообладнання для проведення практичних занять із «Телерадіовиробництва», «Фотожурналістики». У звіті ЕГ зафіксовано думку завідувача кафедри про недоцільність використання професійного обладнання здобувачами через наявність у них власних смартфонів.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

Здобувачі та НПП мають вільний доступ до матеріальних й інформаційних ресурсів ЗВО.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Умови навчання й праці безпечні для життя та здоров'я. ЕГ зазначає систематичне інструктування учасників освітнього процесу про дотримання норм техніки безпеки, проведення обов'язкових попередніх і періодичних медичних оглядів.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

Порядок надання здобувачам та НПП соціальної підтримки у ЗВО врегульований Процедурою (наказ від 11.10.2019 № 39). У ЗВО налагоджена комунікація студентів та викладачів, гаранта програми. ЕГ зазначила систематичне проведення опитувань серед студентів і викладачів щодо виявлення їхніх потреб та інтересів, оцінювання якості надання освітніх послуг тощо.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

У ЗВО є чинними «Положенням про організацію інклюзивного навчання осіб з особливими освітніми потребами в ОНПУ», які регулюють права та освіту осіб з особливими освітніми потребами. ЕГ зафіксувала наявність пандусів і ремонтні роботи в санітарних кімнатах для цієї категорії здобувачів освіти.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО розроблено чітку та зрозумілу процедуру вирішення конфліктних ситуацій, про яку поінформовані всі учасники освітнього процесу та якої дотримуються під час реалізації ОП. Також в ОНПУ створено Комісію з розгляду конфліктної ситуації, яка діє на підставі «Кодексу професійної етики та поведінки працівників» та керується «Положенням про порядок проведення внутрішнього службового розслідування в Одеському національному політехнічному університеті». В ОНПУ створена постійна університетська й факультетські комісії з етики та управління конфліктами. ЕГ констатує, що конфліктних ситуацій на цій ОП не було.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Процедура моніторингу та перегляду ОП регламентована «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності Одеського національного політехнічного університету», «Процедурою з розроблення освітніх програм». ОП «Журналістика» розроблена у 2017 р. та щороку підлягала рефлексії. Зі змінами програми можна ознайомитися на сайті ЗВО.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

У ЗВО відбувається анонімне анкетування щодо змісту та якості викладання на ОП. Анкети розміщені на сайті ЗВО, а результати анкетування – на сторінці ОП. Представники органів студентського самоврядування підтвердили факт урахування в освітньому процесі їхніх побажань і пропозицій.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

ЕГ підтверджує участь роботодавців у перегляді ОП. За підсумками проведеного громадського обговорення проєкту «Освітньо-професійна програма 061 «Журналістика» на 2020 рік провадження освітньої діяльності» надано 8 пропозицій від 6 представників роботодавців, 6 із яких узято до уваги в оновленні програми.

8.4 Найважливіша практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

Проходить первинна акредитація, випускники за ОП «Журналістика» відсутні. У ЗВО функціює Кар'єра-центр, де проводять навчальні семінари на тему планування кар'єри, аналізують ринок праці, складають резюме, проходять співбесіду тощо. У ЗВО організують щорічний «Ярмарок кар'єри».

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

У ЗВО був створений Центр із забезпечення якості вищої освіти, Рада з якості, яка моніторить освітню діяльність. До складу Ради з якості також входять здобувачі вищої освіти, представники студентського самоврядування ЗВО. У ЗВО проходить щорічне анонімне опитування всіх стейкхолдерів.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Проходить первинна акредитація ОП «Журналістика» першого (бакалаврського) рівня.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Внутрішня система якості освіти регламентована «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності» (2019 р.), «Положенням про академічну доброчесність», «Кодексом професійної етики та поведінки працівників». У ЗВО функціює Центр із забезпечення якості вищої освіти, Рада з якості та Комісія з етики та управлінням конфліктами. Здобувачі вищої освіти – активні учасники освітнього процесу.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила й процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, регламентовані «Правилами внутрішнього розпорядку»; Положенням про організацію освітнього процесу; Колективним договором; Контрактом здобувача вищої освіти; «Положенням про академічну доброчесність»; «Положенням про проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти». Усі документи представлено у відкритому доступі на сайті університету.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

Проєкти освітніх програм оприлюднені для громадського обговорення на офіційному веб-сайті ЗВО. ЕГ констатує наявність проєкту ОП «Журналістика» 2021 року на цьому ресурсі. Для пропозицій та побажань на сайті університету наявна форма зворотного зв'язку.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Інформація оприлюднена через офіційний веб-сайт університету в розділі «Каталог освітніх програм». Проте ЕГ зазначає, що не вся інформація представлена у вільному доступі. Робочі програми розміщені в електронній бібліотеці університету, доступ до якої мають лише здобувачі, НПП і співробітники ЗВО.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рекомендовано увиразнити фокус ОП, виокремити ключові змістові компоненти для презентації власної унікальності й особливості.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рекомендовано чітко структурувати програму, збільшити кількість практичних дисциплін і практик, конкретизувати кар'єрні шляхи випускників. Сфокусувати ОП саме на підготовці журналістів, за потреби запропонувати напрями у сфері реклами, PR, видавничо-поліграфічного виробництва тощо. Чітко відобразити зміни в НП та запропонувати вибіркові дисципліни відповідно до потреб медійного ринку.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рекомендовано сформувати заходи інформування, стимулювання та заохочення здобувачів вищої освіти щодо академічної мобільності, зокрема у формі дистанційної співпраці з міжнародними ЗВО. Започаткувати практику визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, під час академічної мобільності. Розробити підходи до визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рекомендовано робочі програми перевести у формат силабусів та надати їх у відкритому доступі. Осучаснити матеріали робочих програм навчальних дисциплін (тематику модулів, списки літератури, тощо), регулярно оновлювати їх. Активізувати міжнародну співпрацю із західними ЗВО та започаткувати практику академічної мобільності здобувачів.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рекомендовано вдосконалити систему оцінювання практики, збільшити кількість балів за виконання практичного завдання (проєкту). Запровадити відкриті заходи для популяризації та формування культури академічної доброчесності. Рекомендовано узгодити зі Стандартом методичні рекомендації щодо виконання, оформлення та захисту кваліфікаційних робіт здобувачів першого (бакалаврського) рівня.

Критерій 6. Людські ресурси

Рекомендовано посилити співпрацю з практиками. Стимулювати участь НПП у відкритих практичних заходах (майстер-класах, тренінгах, практикумів) від українських медіафахівців. Посилити публікаційну активність викладачів.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рекомендовано подбати про забезпечення здобувачів професійним обладнанням для практичних занять із «Телерадіовиробництва», «Фотожурналістики» (зазначені в навчальному плані), регулярно оновлювати його.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рекомендовано започаткувати практику спільних навчальних та практичних онлайн-заходів, організованих з іншими ЗВО, а також медіафахівцями. Розробити систему заходів щодо усунення можливих недоліків ОП, виявлених під час моніторингу.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рекомендовано вдосконалити навігацію сайтом. Надати в публічному доступі робочі програми ОК, розмістивши їх на сторінці ОП. Активніше промоціювати ОП у соціальних мережах. Популяризувати фахове портфоліо студентів.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

БОНДАРЕНКО ТЕТЯНА ГРИГОРІВНА